

FOKKER
ELMO

Veiligheidsbrochure

ALARMNUMMER

777

Fokker

Colofon

Deze brochure is een uitgave van Fokker Elmo B.V.
Heeft u wijzigingen of toevoegingen dan u kunt u
die melden via SHE@fokkerelmo.com.

Versie: augustus 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. VGW&M beleid	3
3. Regels en voorschriften	4
4. Gebruik van deze brochure en doelgroep	5
5. Risico's en veiligheidsmaatregelen	6
6. Mijn gedrag op de werkplek	7
7. Toegang tot het terrein of tot bepaalde ruimten/ afdelingen	10
8. Bescherming van informatie	11
9. Verkeer op het bedrijfsterrein	12
10. Borden en belijningen	13
11. Onze veiligheid op kantoor	16
12. Hoe meld ik een incident of gevaarlijke situatie?	17
13. Wat doe ik in geval van nood?	18
14. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)	21
15. Scherpe delen	24
16. Machines en gereedschappen	24
17. Intern transport, transportmiddelen en werktuigen	25
18. Werken met een ladder	25
19. Werken met elektrische apparatuur en installaties	26
20. Gevaarlijke stoffen	26
21. Milieu en afvalstoffen	30
22. Fysieke belasting	30
23. Veranderingen / wijzigingen	30
24. Gevaren en extra maatregelen per afdeling of proces	31
25. Bijlagen	33
Bijlage 1 - Betekenis veel voorkomende veiligheids- signalering	34
Bijlage 2 - Plattegrond Hoogerheide – alle gebouwen	37
Bijlage 3 - Plattegrond Hoogerheide – gebouw 4	38
Bijlage 4 - Plattegrond Hoogerheide – gebouw 52	39
Bijlage 5 - Plattegrond Hoogerheide – gebouw 53	40
Bijlage 6 - Belangrijke telefoonnummers	41

1. Inleiding

Fokker Elmo, een business unit van Fokker Technologies, is een vooraanstaande speler in het ontwerpen, produceren en onderhouden van elektrische systemen voor de luchtvaart en defensie industrie. Fokker Elmo heeft op dit moment vestigingen in Canada, China, Nederland, Turkije en de Verenigde Staten van Amerika.

2. Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieubeleid (VGW&M)

Voor het management van Fokker Elmo is een correct VGW&M-beleid geen luxe, maar een noodzakelijke voorwaarde voor een goede bedrijfsvoering. Wij laten ons bij dit beleid leiden door het uitgangspunt 'het creëren van optimale arbeidsomstandigheden voor alle medewerkers en derden, rekening houdend met zowel technische als economische aspecten van de bedrijfsvoering'. Wij willen ons daarbij minimaal houden aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving, normen en gebruiken op het gebied van van VGW&M.

Het lokale management van iedere vestiging zal al het nodige doen om de gezondheid en veiligheid van de medewerkers en anderen (zoals bezoekers, bewoners van de omgeving) van hun Fokker vestiging te waarborgen.

Het management van elke vestiging zal voor haar medewerkers een passend opleidings- en trainingsprogramma implementeren op het gebied van VGW&M. Wij verwachten van alle medewerkers en bezoekers dat zij in de aan hen opgedragen taken en verantwoordelijkheden rekening houden met alle wettelijke en Fokker Elmo voorschriften met betrekking tot VGW&M.

Deze brochure wordt verspreid op alle Fokker Elmo vestigingen en is opgenomen in het introductie- en ontvangstbeleid van Fokker Elmo.

J.P.D.M. Lagasse
President

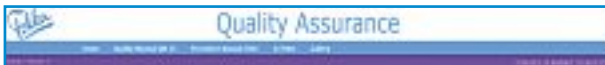
J.M. Matthijssen
VP Human Resources

3. Regels en voorschriften

Voor het optimaal beheersen van alle processen en werkzaamheden bestaan er binnen Fokker Elmo beschreven processen, procedures en gedragsvoorschriften. Deze 'policies' komen onder andere voort uit de internationale en nationale wet- en regelgeving voor veiligheid, gezondheid, welzijn, arbeidsomstandigheden, milieu en "security & compliance".

Deze brochure beschrijft de, op het moment van uitgifte, geldende regels en voorschriften op het gebied van Safety, Health en Environment (SHE) voor iedereen die de Fokker Elmo gebouwen betreedt. Het vervangt of wijzigt niet elders beschreven regels, voorschriften en/of werkinstructies, maar probeert de belangrijkste regels en voorschriften op een toegankelijke manier aan te bieden aan de diverse gebruikers.

Volledige versies van de actuele processen, procedures en gedragsvoorschriften zijn te vinden in het Fokker Elmo Quality Management System (QMS). Het QMS is digitaal te raadplegen via de Fokker Elmo intranet site. Mocht je geen beschikking over een computer hebben, raadpleeg dan je direct leidinggevende om toegang te verkrijgen tot deze documentatie.

4. Gebruik van deze brochure en doelgroep

Deze brochure bevat gedragsregels en voorschriften voor iedereen die op een locatie van Fokker Elmo aanwezig is. De brochure kan gebruikt worden als je voor het eerst bij Fokker Elmo komt werken, op bezoek bent of kan dienen als naslagwerk in de dagelijkse praktijk.

Als je twijfelt of bedenkingen hebt met betrekking tot de veilige uitvoering van werkzaamheden, de veiligheid van je werksituatie of arbeidsomstandigheden, bespreek dit dan met je leidinggevende. Gezond verstand is in alle situaties van onschatbare waarde.

Huisregels

Fokker Elmo heeft huisregels opgesteld waaraan elke medewerker en bezoeker zich dient te houden om zo veilig mogelijk (samen) te werken.

Houd je daarom aan de volgende regels:

1. Ik houd mij aan alle veiligheidsvoorschriften en volg de aanwijzingen op borden, deuren en trappen op.
2. Ik draag mijn werkkleding en gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.
3. Ik voorkom en help onveilige situaties te voorkomen.
4. Ik rapporteer onveilige situaties en omstandigheden altijd aan mijn leidinggevende.
5. Ik meld alle ongevallen en calamiteiten via alarmnummer **777**.
6. Ik houd mijn werkplek schoon en opgeruimd.
7. Ik gebruik de juiste materialen en gereedschappen voor het werk.
8. Ik leid anderen niet af van hun werkzaamheden.
9. Ik spreek een ieder altijd aan op onveilig gedrag en complimenteer veilig gedrag.
10. Ik volg ontruimingssignalen en –instructies altijd op; ook indien het een oefening betreft.

5. Risico's en veiligheidsmaatregelen

We verwachten dat je, voordat je met de werkzaamheden begint, de risico's en de te nemen veiligheidsmaatregelen kent.

Stel jezelf voordat je met het werk begint de volgende kritische vragen:

- Wat kan er misgaan?
- Ben ik voldoende getraind en heb ik voldoende ervaring voor het werk?
Oftewel: weet ik hoe ik het werk veilig moet uitvoeren en heb ik de juiste machtigingen?
- Heb ik de beschikking over de juiste gereedschappen en persoonlijke beschermingsmiddelen?
- Is mijn werkomgeving schoon en veilig?
- Weet ik waar de noodvoorzieningen en de vluchtwegen zich bevinden?

Als de laatste vier vragen niet met ja beantwoord kunnen worden of als er iets mis kan gaan, start dan niet met de werkzaamheden en raadpleeg je direct leidinggevende.

Voor specifieke, risicovolle werkzaamheden dient een Taak Risico Analyse (TRA) te worden uitgevoerd. Raadpleeg hiervoor ook EH01 procedure EH01-5001.

Als het nodig is spreek je een collega aan op onveilig gedrag. Respecteer dat ook jij kunt worden aangesproken op onveilig gedrag.

6. Gedrag op de werkplek

Lees onderstaande voorschriften goed door en onthoud dat je zelf verantwoordelijk bent voor je eigen gedrag.

Veilig uitvoeren van werkzaamheden

- Begin pas aan de werkzaamheden als het veilig is. Weet wat de gevaren zijn en welke bijbehorende maatregelen er genomen moeten worden om het werk veilig uit te voeren. Bij twijfel vraag om hulp (aan je direct leidinggevende). Improviseer niet!
- Bij direct dreigend gevaar voor jezelf of anderen stop direct je eigen werkzaamheden of die van een collega.
- Zorg ervoor dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden geen gevaar ontstaat voor andere personen. Zet of scherm de werkplek eventueel af.

Alcohol, drugs en medicijnen

- Gebruik geen alcoholhoudende drank of drugs onder werktijd; dit is niet toegestaan.
- Werk niet onder invloed van alcoholhoudende drank of drugs; dit is niet toegestaan.
- Meld het gebruik van medicijnen (die je reactiesnelheid kunnen beïnvloeden) bij je direct leidinggevende of bij de bedrijfsarts. Er kan dan worden beoordeeld of dit van invloed is op een veilige uitvoering van je werkzaamheden.

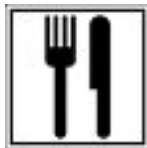
Roken

- Op het terrein is roken verboden, behalve op de daarvoor aangegeven plaatsen, in de rookabri's (zie afbeelding).

Persoonlijke hygiëne

- Houd je werkplek, sanitaire ruimte en eetgelegenheid schoon en netjes.
- Was je handen voor en na het eten of (koffie) drinken.
- Eet of drink niet op de productiewerkplek en maak hiervoor gebruik van de aanwezige kantine- of pauzefaciliteiten.
- Draag geen verontreinigde werkkleding in de pauzeruimte of kantine.

Orde en netheid

- Schrijf niet op wanden, vloeren, deuren en plafonds.
- Houd je werkplek netjes en plaats geen aanstootgevende lectuur of posters op de werkplek.
- Zorg dat alleen het gereedschap dat je gebruikt op de werkplek ligt en ruim de rest op (6 S).
- Leg geen kabels, slangen, gereedschappen en materialen op looppaden of werkvloer.
- Deponeer schroot, vuil en ander afval in de daarvoor bestemde afvalbakken.
- Gooi geen milieuschadelijke stoffen in het riool of (opervlakte)water.
- Zet producten na gebruik weer op de met belijning aangegeven plaats terug.

6 S

(Sort, Stabilize, Shine, Standardize, Sustain & Safety)

6 S is een van de tools die gebruikt wordt binnen de LEAN verbetermethode om verspilling (in dit geval zoeken naar gereedschap/materiaal/informatie) te reduceren.

De kern is een opgeruimde werkplek waarin alles een vaste plaats heeft zodat je niet HOEFT te zoeken. Met een duidelijk ingerichte werkplek voorkom je tevens onveilige situaties. 6S draagt dus ook bij aan jouw persoonlijke veiligheid.

Noodvoorzieningen en vluchtwegen

- Zorg dat brandblusmiddelen, noodvoorzieningen en nooduitgangen altijd bereikbaar zijn en zet er dus niets voor.
- Weet waar de dichtstbijzijnde brandblusser, nooduitgang en verzamelplaats is.
- Brandslanghaspels en andere blusvoorzieningen gebruik je alleen ten behoeve van brandbestrijding.

(Bedrijfs)kleding

- Draag altijd speciale beschermende kleding waar nodig. Dit is bijvoorbeeld Electro Static Discharge (ESD)-veilige kleding in de afdeling Elektronica en speciale kleding in de afdeling Fiber Optics.
- Draag geen licht ontvlambare kleding, bijvoorbeeld nylon, in operationele gebieden.
- Draag geen losse kleding of lang, los haar als je werkt met draaiende machines (bv. Braiding).

7. Toegang tot het terrein of tot bepaalde ruimten/afdelingen

Fokker Elmo hanteert een strikt toegangsbeleid.

Dit toegangsbeleid kent de volgende vier uitgangspunten:

- Alle personen aanwezig op het terrein worden aangemeld bij de Bedrijfsbeveiliging*) en dienen (aantoonbaar) in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.
**De werkwijze voor bezoek is dat u dit tijdig per e-mail aanmeldt bij de receptie van Fokker Elmo, die dit vervolgens meldt aan de Bedrijfsbeveiliging.*
- Van alle personen op het terrein is de toegang geautoriseerd (geldige badge).
- Alle personen op het terrein zijn bij betreden geïdentificeerd (foto-badge of paspoort).
- Alle personen op het terrein dragen zichtbaar een toegangsbadge.

Fokker Elmo kent verschillende toegangsbadges met verschillende kleuren.

Elke kleur staat voor een specifieke autorisatie. De meest recente versie van de definities kunt u raadplegen via het Fokker Elmo intranet.

Ten behoeve van security en export compliance is de toegang tot de verschillende Fokker Elmo gebouwen (met uitzondering van het bedrijfsrestaurant en de gastenlunchkamer) geregeld via de toegangsbadges op basis van geprogrammeerde "zone autorisaties". Deze badge wordt gelezen door de badge lezers bij de diverse ingangen van de gebouwen.

8. Bescherming van informatie

De toegang tot productie, producten en technische informatie van internationale en Nederlandse militaire programma's wordt beperkt door export wetgeving en eventuele geheimhoudingsverplichtingen. Daarom is dit alleen voor geautoriseerde medewerkers toegankelijk.

Een andere belangrijke reden om toegang tot productie, producten en technische informatie te beperken is de bescherming van het intellectueel eigendom van Fokker Elmo. Export en Bescherming van informatie, zijn begrippen die ruim gezien moet worden. Ook informatie die je stuurt via telefoon, e-mail, presentaties en waarnemingen door bezoekers, zijn voorbeelden van export.

De volgende maatregelen zijn daarom van toepassing:

- Alle medewerkers van Fokker Elmo volgen de basic awareness training voor export compliance, zodat enige kennis aanwezig is waarom een bepaald gedrag noodzakelijk is om overtredingen te voorkomen.
- Alle bezoekers worden gescreend ten opzichte van onder andere de "Denied Persons Lists" van de Verenigde Staten en de Europese Unie.
- Het is nooit toegestaan om zonder toestemming van de Security Officer foto's te maken op het terrein van Fokker Elmo.
- Ruimtes aangeduid als "Restricted Area", waar aan militaire of geheime programma's gewerkt wordt of waar anderszins af te schermen informatie beschikbaar is, zijn alleen toegankelijk voor hiertoe geautoriseerde medewerkers. Autorisatie wordt, na een screening en zo nodig na het tekenen van een specifieke geheimhoudingsverklaring, afgegeven door het management van dat programma of afdeling. Ook voor begeleide bezoekers in die

ruimtes moet eerst autorisatie verkregen worden.

- De afdeling Bedrijfsbeveiliging voert steekproefsgewijs visitaties uit (onderzoek van voertuigen, tassen, enz. waarin zich goederen kunnen bevinden). Eenieder dient hieraan mee te werken.
- Gooi "Fokker Elmo intellectueel gevoelige"- en "Export Controlled"- documenten in de "vertrouwelijk papier" containers of in de shredder.
- Overige papier documenten kunt je afvoeren via de groene afvalbakken.

9. Verkeer op het bedrijfsterrein

- Op de locaties van Fokker Elmo zijn de reguliere verkeersregels van toepassing conform de Nederlandse wegenverkeerswet, tenzij anders is aangegeven.
- De maximum snelheid op het terrein van Fokker Elmo is 15 km/u.
- Als voetganger maak je gebruik van het trottoir of, als deze niet aanwezig is, loop je aan de kant van de weg.
- Parkeren op het terrein mag je alleen met toestemming van Fokker Elmo (Human Resources) of met autorisatie via de persoonlijke badge.
- Auto's, motorfietsen en (brom)fietsen parkeer je in de daarvoor bestemde parkeervakken of -plaatsen en mogen niet voor in- of uitgangen, brandkranen, schakelkasten, etc. worden geplaatst.

10. Borden en belijningen

Legenda vloerbelijning bij 6S

Zwart

Vaste plaats diverse items

Afvalbakken, gereedschapsrekken, productrekken, opspanmiddelen, werkplekken, gereedschapskarren etc.

(RAL 9011 op lichte vloeren, lijnbreedte 5 cm)

Wit

Vaste plaats diverse items

Afvalbakken, gereedschapsrekken, productrekken, opspanmiddelen, werkplekken, gereedschapskarren etc.

(RAL 9010 op donkere vloeren, lijnbreedte 5 cm)

Blauw

Gebieden waar een gebod geldt

Bijv. verplichte persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals veiligheidsbrillen, oordopjes, veiligheidschoenen etc.

(RAL 5017, lijnbreedte 5 cm)

Zwart/geel

Aanduiding van gevaar

Markeert struikelgevaar, bewegende (machine)delen, baan van de AGV (automatically guided vehicles) etc.

(lijnbreedte 5 cm)

Automatically guided vehicles

Geel

Afdelingsgrenzen en gangpaden

Markeert de hoofdgangpaden. Belijning wordt door Facilitaire Dienst aangebracht. Op deze gebieden mag niets worden opgeslagen of geparkeerd.

(RAL 1023, lijnbreedte 5 cm)

Rood

Gebieden met brandbeveiligingsmiddelen en gevaarlijke materialenopslag

Brandblussers en brandslangen, opslaglocaties voor gevaarlijke en brandbare materialen, schakelkasten, trafohuisjes. Op deze gebieden mag niets worden opgeslagen of geparkeerd.

(RAL 3020, lijnbreedte 5 cm)

Tijdelijke afzettingen

Afzetlint wordt gebruikt voor het tijdelijk markeren/afzetten van een gevaarlijk gebied. Veel voorkomende afzettingen zijn:

- Zwart/geel: gevaarlijk gebied.
- Rood/wit: voor overige werkzaamheden zoals bij hijswerkzaamheden, gevaar voor vallende voorwerpen, gebruik hoogwerker en dergelijke.

Bij afzetlint geldt: loop niet door het afgezette gebied, tenzij je in het gebied met de genoemde werkzaamheden bezig bent.

Borden en pictogrammen

Binnen Fokker worden de volgende groepen veiligheidssignalering gebruikt:

Brandbestrijdings-
middelen

Reddingsmiddelen
en vluchtwegen

Waarschuwings-
borden

Verbodsborden

Gebodsborden

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van veel voorkomende borden en pictogrammen.

Aanduiding veiligheidsvoorschriften

Voor ieder (deel van het) gebouw is met borden aangegeven wat de algemeen geldende veiligheidsvoorschriften zijn. Houd je aan deze voorschriften.

De aangegeven verplicht te dragen persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) gelden voor diverse productiegebieden, het magazijn, expeditie en goederenontvangst.

11. Veiligheid op kantoor

Hoewel je in eerste instantie bij een kantoorruimte misschien niet direct denkt aan veiligheid en milieu, komen (bijna) ongevallen op kantoor regelmatig voor.

Om deze ongevallen te minimaliseren is het belangrijk de volgende aandachtspunten in acht te nemen:

- Ga niet op de punt van een bureau zitten. Het bureau kan instabiel raken.
- Doe bij ladekasten maar één lade tegelijk open. Dit voorkomt dat de kast bij een volle archieflade voorover valt.
- Zet niets op hoge kasten, dan kan het er ook niet af vallen.
- Ga niet op een draaibare bureaustoel staan om iets van een hoogte te pakken.
- Houd doorgangen voldoende breed en plaats geen obstakels in doorgangen.
- Gebruik geen verlengsnoeren of kabelhaspels. Als je extra aansluitpunten nodig hebt laat deze aanleggen.
- Sluit niet te veel elektrische apparaten aan op hetzelfde stopcontact. Dit voorkomt overbelasting en brand.
- Gebruik geen eigen elektrische apparatuur (bijvoorbeeld radio, koffiezetter, waterkoker e.d.).
- Pas 6S toe en houd het kantoor en bureau opgeruimd.
- Doe jouw bureau en kasten en waar nodig de deur van je kantoor op slot en 'lock' je computer. Dit voorkomt diefstal.

12. Hoe meld ik een incident of onveilige situatie?

The image shows a screenshot of a web-based reporting form. The form has several sections with text labels and input fields, including a large text area for a detailed description of the incident. The form is titled 'Melding van een ongeval of onveilige situatie'.

Ben je betrokken bij een ongeval, schakel dan via **777** Bedrijfshulpverlening in. Ben je betrokken bij een onveilige situatie, meld dit dan bij de direct leidinggevende of de Coördinator SHE via het daarvoor bestemde formulier (zie intranet en de toiletten) of via she@fokkerelmo.com. De leidinggevende draagt er zorg voor dat het rapport samen met jou wordt ingevuld en dat er passende maatregelen worden genomen. Zo voorkom jij misschien een volgend ongeval. Voor meer informatie kan je procedure EH-01 5011 raadplegen.

13. Wat doe ik in geval van nood?

13.1. Bedrijfshulpverlening (BHV)

Fokker Elmo heeft een Bedrijfshulpverleningsorganisatie bestaande uit een Quick Response Team (QRT) en een EHBO-team. Bij calamiteiten zoals beginnende brand of een ongeval voert Fokker Elmo eigen regie in afwachting van de lokale brandweer en/of ambulance. Door snelle en effectieve regievoering kan letsel en (vervolg)schade in de eerste 5 tot 15 minuten beperkt worden.

Bij een melding via 777 zal door het beveiligingspersoneel het Quick Response Team en EHBO ingeschakeld worden die direct ter plaatse zullen komen.

Als je een (bijna) ongeval, brand of bijvoorbeeld een lekkage van een gevaarlijke stof of een milieu incident ontdekt (en er dus spoedeisende hulp nodig is), handel dan volgens onderstaande instructies.

Melden van een brand of ongeval

1. Activeer bij brand de dichtstbijzijnde handbrandmelder.
1. Bel direct het alarmnummer **777**. Blijf kalm en geef de volgende informatie door:
 - Jouw naam.
 - De plaats van het incident.
 - Wat er gebeurd is.
 - Of er slachtoffers zijn en zo ja, het aantal en hun toestand.
2. Probeer een beginnende brand te blussen met de aanwezige "kleine

blusmiddelen”, maar stel jouw persoonlijke veiligheid altijd voorop.

3. Wacht eventueel de komst van het Quick Response Team en/of EHBO af.
4. Bij direct levensgevaar voor het slachtoffer, breng je het slachtoffer uit het gevaarlijke gebied.

Ontruiming

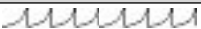

1. Sluit deuren en ramen.
2. Verlaat het gebouw volgens de aangegeven en kortste vluchtroute.
3. Volg aanwijzingen op van het Quick Response Team (QRT) of andere hulpverleners.
4. Begeef je zo snel mogelijk naar de verzamelplaats en blijf daar.
5. Maak bij het ontruimen geen gebruik van een lift.
6. Meld je op de verzamelplaats bij jouw direct leidinggevende of de afdelingsverantwoordelijke.
7. Verlaat de verzamelplaats pas na opdracht van de commandant QRT.

Raadpleeg de locatieplattegrond achter in deze brochure voor de verzamelplaats.

13.2. (ontruimings)Alarmsignalen

Als een gebouw of ruimte moet worden ontruimd, wordt dit kenbaar gemaakt met een geluidssignaal.

Locatie	Alarmsignaal
Hoogerheide	Ontruimingssignaal

Iedere eerste dinsdag van de maand wordt om circa 13.00 uur het ontruimingssignaal getest (proefalarm). Voorafgaand aan het signaal wordt omgeroepen dat het om een test gaat. U hoeft in dit geval niet te ontruimen.

13.3. Niet spoedeisende hulp

Voor kleine, niet spoedeisende, medische behandeling schakel je EHBO in via alarmnummer **777**.

13.4 Alarm andere Fokker Elmo vestigingen

Zie bijlage 6 in dit boekje voor de alarmnummers bij de andere vestigingen.

14. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

Op bepaalde afdelingen en bij bepaalde werkzaamheden is het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) of beschermende kleding verplicht. Bij de toegang tot elke afdeling worden, waar van toepassing, de verplichte PBM's aangeduid. Daarnaast worden voor jou als medewerker in werkinstructies verplichte PBM's benoemd.

Persoonlijke beschermingsmiddelen kun je aanvragen bij je direct leidinggevende.

Persoonlijke beschermingsmiddelen bieden alleen de gewenste bescherming als je ze op de juiste wijze draagt en gebruikt.

PBM	Biedt bescherming tegen
 <p data-bbox="113 960 326 990">Voetbescherming</p>	<p data-bbox="367 960 823 1065">Biedt bescherming tegen vallende, rollende, schuivende en scherpe voorwerpen.</p> <p data-bbox="367 1073 844 1141">Voor medewerkers van operationele afdelingen.</p>
 <p data-bbox="113 1179 295 1247">Beschermende kleding</p>	<p data-bbox="367 1179 865 1285">Biedt bescherming voor de huid tegen wegspringend fibre materiaal, scherpe delen in productie enz.</p>

PBM	Biedt bescherming tegen
Hoofdbescherming 	Bij werken boven elkaar. Op plaatsen en bij werkzaamheden waar je gemakkelijk je hoofd kan stoten.
Oogbescherming 	Bescherming tegen: <ul style="list-style-type: none"> - mechanische risico's (stof of rondvliegende voorwerpen) - chemische risico's - ultraviolette en infrarode straling (UV controles, lassen)
Gelaatsbescherming 	Beschermt het gehele gezicht in plaats van alleen de ogen. Extra bescherming van het gezicht en bij het werken met gevaarlijke stoffen en hoge druk reinigen.
Gehoorbescherming 	Op plaatsen en bij werkzaamheden met een geluidniveau boven de 80 dB(A). Gehoorbescherming in de vorm van o.a. gehoorkappen, oordoppen en otoplastieken.

PBM	Biedt bescherming tegen
<p>Hand- en armbescherming</p> 	<p>Bescherming tegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemische risico's - snijverwondingen - mechanische risico's
<p>Ademhalingsbescherming</p> 	<p>Bescherming tegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stof - gassen/dampen - schadelijk of giftig fijnstof.
<p>Valbescherming</p> 	<p>Bij werkzaamheden op hoogte waarbij (val)gevaar bestaat.</p>

15. Scherpe delen

Bij Fokker Elmo wordt in het productieproces gebruik gemaakt van dun plaatmateriaal (onderdelen van harness boards). De randen van dit materiaal zijn scherp. Het is de bedoeling dat randen of uitstekende delen van het materiaal altijd beschermd zijn.

16. Machines en gereedschappen

- Gereedschappen, machines en kantoorapparatuur behandel je met zorg en beleid. Als een apparaat een defect vertoont, meld dit aan jouw direct leidinggevende. Hij zal dit melden aan de verantwoordelijke afdeling.
- Een machine gebruik je alleen als je hiervoor bent geïnstrueerd en in specifieke processen een certificaat hebt behaald zodat je de machine of het apparaat veilig en op de juiste wijze weet te gebruiken.
- Gebruik altijd de aangebrachte beschermingen, veiligheidsvoorzieningen en de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Weet dat het overbruggen of buiten gebruik stellen van veiligheidsvoorzieningen en/of beveiligingen ten strengste verboden is.
- Gevaarlijke machines zijn voorzien van een veiligheidsinstructiekaart. Volg de aanwijzingen op deze kaart op.
- Denk niet alleen aan je eigen veiligheid, maar ook aan die van je omgeving en collega's.
- Gebruik gereedschappen en middelen alleen voor het doel waarvoor ze bestemd zijn.
- Draag geen te ruime handschoenen, te losse kleding of loshangend lang haar bij het werken met draaiende machines.

- Gereedschappen en hulpmiddelen worden periodiek gekeurd. Controleer deze voor gebruik, aan de hand van de keuringssticker, of de keuring is uitgevoerd en de keuringstermijn niet is verstreken.
- Laat reparaties uitvoeren door de Technische Dienst en meld een defect eveneens bij de Technische Dienst via jouw leidinggevende.

17. Intern transport, transportmiddelen en werktuigen

- Bedien heftrucks, hoogwerkers en andere gevaarlijke transportmiddelen of werktuigen alleen als je hiervoor bent opgeleid en gemachtigd.
- Rijd binnen de gebouwen alleen stapvoets.
- Wees alert op Automatically Guided Vehicles (AGV's).
- Wees voorzichtig als voetganger en houd afstand van alle rijdende voertuigen.

18. Werken met een ladder

- Gebruik een ladder alleen voor kortdurende lichte werkzaamheden, die met 1 hand kunnen worden uitgevoerd. Een ladder moet gekeurd zijn wat je kan controleren aan de keuringssticker.

19. Werken met elektrische apparatuur en installaties

- Werk alleen aan elektrische apparatuur of (test-)installaties als je hiervoor bent opgeleid.
- Controleer voor gebruik visueel jouw gereedschap of machine op gebreken en beschadigingen.
- Rol een verlenghaspel bij gebruik geheel af. Dit voorkomt warmteophoping en brand.

20. Gevaarlijke stoffen

20.1. Verpakking en etikettering

- Alle gevaarlijke stoffen moeten worden bewaard in een deugdelijke, stevige en afsluitbare verpakking. Dit geldt zowel voor aangebroken als niet aangebroken verpakkingen. De verpakking moet zijn voorzien van een goed leesbaar etiket met onder andere:
 - de naam van het product;
 - het Baan item nummer;
 - de gevaarsymbolen.
- Van elke stof is een veiligheidsinformatieblad (MSDS) en/of werkinstructie aanwezig. Lees deze door voordat je met de stof gaat werken.
- Op de werkinstructie staan voorschriften voor een veilig gebruik, de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen en de handelingen bij calamiteiten.

20.2. Opslag

Voor het bewaren en de opslag van gevaarlijke stoffen wordt verschil gemaakt tussen gevaarlijke stoffen in 'opslag' en 'werkvoorraad/dagvoorraad'.

Raadpleeg SHE procedure EH01-7230 voor meer informatie.

Gevaarlijke stoffen in opslag	Gevaarlijke stoffen als werkvoorraad / dagvoorraad
✓ Op lekbak of in een brandveilige kast	✓ Mag op de werkbank of werkplek. Lebak is niet noodzakelijk
✓ Lege verpakking opslaan als volle verpakkingen	✓ Maximaal 1 verpakking van maximaal 50 liter per gevaarlijke stof
✓ Capaciteit van de lekbak is: 110% van de grootste verpakking of 10% van de totale opslaghoeveelheid boven de lekbak (de grootste waarde telt)	✓ Na de werkdag ('s nachts) de stoffen opslaan in de brandveilige of explosie-veilige kast.

*Werkvoorraad of dagvoorraad is de hoeveelheid van een gevaarlijke stof die gedurende 1 werkdag, dienst of 1 batch wordt verbruikt.

20.3. Gebruik

- Raadpleeg de voorschriften op de werkplekinstructie.
- Gebruik lokale (bron)afzuiging om de damp of het stof af te zuigen. Dit voorkomt verspreiding op de werkplek.
- Gebruik niet meer oplosmiddel/ontvettingsmiddel dan noodzakelijk.
- Bewaar gebruikte poetsdoeken in een gesloten ton voor chemisch afval.
- Gasflessen moeten altijd rechtop staan en zijn vastgezet (door de Technische Dienst) zodat ze niet kunnen omvallen.

20.4. Eerste hulp bij ongeval met gevaarlijke stof

- Vraag altijd assistentie van Bedrijfshulpverlening via **777**.
- Bij een gevaarlijke stof op de huid: minimaal 15 minuten afspelen met veel water (onder een kraan of nooddouche).
- Bij een gevaarlijke stof in het oog: minimaal 15 minuten het oog spoelen met een oogdouche of oogspoelfles.

20.5 Gevaarsymbolen

Symbool ¹	Gevaar	Aanvullende maatregelen
 	<p>Giftig (T) of Zeer giftig (T⁺) Deze stoffen kunnen bij inademing, inslikken of opname door de huid ernstige acute en blijvende schade aan de gezondheid veroorzaken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Voorkom huidcontact en gebruik vloeistof dichte handschoenen. ✓ Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen om contact te vermijden (handschoenen, overall, gelaatscherm, veiligheidsbril, masker). ✓ Werk in een goed geventileerde ruimte of in open lucht; afzuigen; ventileren. ✓ Zoveel mogelijk kiezen voor veiligere alternatieve producten en technieken.
 	<p>Licht ontvlambaar (F) of Zeer licht ontvlambaar (F⁺) Deze stoffen kunnen gemakkelijk door vonken of open vuur ontstoken worden. Hierdoor kan brand of een explosie ontstaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Op goed geventileerde plaats bewaren. ✓ Verwijderd houden van ontstekingsbronnen zoals open vlam of hete oppervlakken. ✓ Vloeistof dichte handschoenen gebruiken. ✓ Verboden te roken. ✓ Ontvlambare stoffen (F/F⁺) niet opslaan samen met oxiderende stoffen (O).
 	<p>Corrosief of bijtende (C) Deze stoffen kunnen bij aanraking de huid vernietigen. Ook kunnen ze bepaalde materialen aantasten. Hierbij kunnen giftige of ontvlambare stoffen vrijkomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oog- en nooddouches in de buurt. ✓ Voorkom huidcontact door gebruik van zuurbestendige handschoenen en gesloten (zuurbestendige) kleding. ✓ Bij gebruik: huid, ogen en slijmvliezen beschermen tegen spatten. ✓ Voorzichtig uitgieten of uitstrooien. ✓ Altijd het product in het water gieten om te verdunnen. Niet andersom. ✓ Handschoenen en beschermbril gebruiken. ✓ Niet vermengen. ✓ Bij huidcontact (EHBO) minstens 15 minuten spoelen met veel water.
 	<p>Irriterend (Xi) of schadelijke (Xn) Deze stoffen kunnen door langdurige blootstelling aan de huid of door inademing schade aan de gezondheid veroorzaken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vermijd inademing, inslikken en huidcontact. ✓ Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen om contact te vermijden. ✓ Werk in een goed geventileerde ruimte of in open lucht; afzuigen; ventileren.

 	<p>Milieugevaarlijke stoffen (N) Deze stoffen kunnen direct of na verloop van tijd schadelijk zijn voor het milieu (lucht, water of bodem).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het product of de resten ervan als gevaarlijk afval beheren. ✓ Verontreiniging van het milieu (lozing in water, bodem en lucht) zoveel mogelijk vermijden. ✓ Vrijkomende vloeistof opvangen. ✓ Bodem en rioleringen afdekken.
 	<p>Oxiderende stoffen (O) De stof is oxiderend wanneer deze bij aanraking met andere stoffen, reacties geeft waarbij veel warmte vrijkomt. Dat betekent dat een oxiderende stof rijk is aan zuurstof en de eigenschap hebben een brand te bevorderen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Op goed eventileerde plaats bewaren. ✓ Verwijderd houden van ontstekingsbronnen zoals open vlam of hete oppervlakken. ✓ Gebruik vloeistof dichte handschoenen. ✓ Verboden te roken. ✓ Draag warmtebestendige kledij (geen kunstvezels) en houd steeds een brandblusser binnen handbereik. ✓ Oxiderende stoffen niet opslaan samen met Ontvlambare stoffen (F).
 	<p>Ontploffbare stoffen (E) De stof is explosief, wanneer deze kan ontploffen bij bepaalde temperaturen, schokken of wrijving. Deze stoffen hebben geen zuurstof uit de lucht nodig en kunnen overal ontploffingsgevaar opleveren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Verwarming vermijden en afschermen tegen zonnestrallen. ✓ Nooit in de buurt plaatsen van warmtebronnen, fornuizen, verwarmingstoestellen, lampen. ✓ Nooit roken of vuur maken tijdens het gebruik.
	<p>Schadelijk voor de gezondheid op lange termijn. Deze stoffen kunnen schade aan de gezondheid op lange termijn veroorzaken. (kankerverwekkend, mutageniteit in geslachtscellen, gevoeligheid van luchtwegen of huid, voortplanting toxiciteit, specifieke doelorgaan toxiciteit bij eenmalige of bij herhaaldelijke blootstelling.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Voorkom huidcontact en gebruik vloeistof dichte handschoenen. ✓ Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen om contact te vermijden (handschoenen, overall, gelaatscherm, veiligheidsbril, masker). ✓ Werken in goed verluchte ruimte of in open lucht; afzuigen; ventileren. ✓ Producten in spuitbussen zijn gevaarlijker (gemakkelijker in te ademen). ✓ Zoveel mogelijk kiezen voor veiligere alternatieve producten en technieken.

¹ Het bovenste nieuwe symbool, op basis van de GHS wetgeving vervangt op termijn het oude symbool (onder).

21. Milieu en afvalstoffen

- Deponeer afvalstoffen in de daarvoor bestemde afvalbakken. Het uitgangspunt hierbij is dat afval gescheiden wordt aangeleverd en afgevoerd.
- Houd de afvalbakken gesloten.
De verpakkingen van afvalstoffen moeten zijn voorzien van een goed leesbaar etiket.
Zie hoofdstuk 20.1.

22. Fysieke belasting

- Vraag hulp of gebruik hulpmiddelen bij het tillen van gewichten boven 23 kg.
- Voorkom tillen als je zit, beperk de tilhoogte en til niet te ver van jouw lichaam.
- Wissel regelmatig van werkhouding.
- Vraag hulp of gebruik hulpmiddelen bij het duwen of trekken van bijvoorbeeld een transportkar.
- Beperk de kracht die je uitoefent op handgereedschap.

23. Veranderingen/wijzigingen

In bepaalde afdelingen mogen wijzigingen of veranderingen pas worden doorgevoerd als deze wijziging is beoordeeld door de betreffende leidinggevende in samenwerking met betrokkenen. Het kan gaan om een technische wijziging, een nieuwe machine of installatie daarvan of een wijziging van de werkplekindeling. Raadpleeg het Fokker Elmo handboek voor meer informatie.

24. Risico's en extra maatregelen per afdeling of proces

In dit deel zijn de specifieke risico's per afdeling/programma opgenomen.

Afdeling Productie

Risico:

- Fysieke belasting door statische werkhouding.
- Blootstelling aan gevaarlijke stoffen (huidcontact en inademen).
- Snijden aan scherp materiaal (harness board).
- Foreign Object Damage (FOD): schade door vreemde, achtergebleven voorwerpen in het product.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Logistiek (magazijn, expeditie en goederenontvangst)

Risico:

- Fysieke belasting door tillen.
- Manoeuvreren met interne transportmiddelen.
- Voetletsel.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Testing

Risico:

- Werken met spanning voerende delen.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Potting

Risico:

- Blootstelling aan gevaarlijke stoffen (huidcontact en inademen).

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Stikstofruimte

Risico:

- Verstikking.
- Bevriezing en verbranding.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Braiding

Risico:

- Fysieke belasting door statische werkhouding.
- Voetletsel.
- Oogletsel.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Markeer

Risico:

- Voetletsel.
- Fysieke belasting door tillen.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Electronica

Risico:

- Beschadigen van ESD gevoelige elektronische producten.
- Oogletsel door wegschietende hete delen.
- Verbranding van de huid door hete oppervlakken.
- Blootstelling aan schadelijke producten, zoals reinigingsmiddel en lood.

- FOD: schade door vreemde, achtergebleven voorwerpen in het product.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

Afdeling Technische Dienst

Risico:

- Lasrook.
- Verwonding door scherp werkplaatsmateriaal.
- Verwonding door werken met werkplaatsmachines.
- Valgevaar bij werkzaamheden op hoogte.
- Elektrocutie door open, spanning voerende delen.
- Voetletsel.

Specifieke extra maatregelen:

- Verplichte PBM's.

25. Bijlagen

1. Betekenis veel voorkomende borden
2. Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – alle gebouwen
3. Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – gebouw 4
4. Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – gebouw 52
5. Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – gebouw 53
6. Belangrijke telefoonnummers

Bijlage 1 - Betekenis veel voorkomende borden

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de meest gebruikte waarschuwings-, gebods- en verbodsborden bij Fokker Elmo.

Brandbestrijding en vluchtwegen

Brandblusapparaat

Brandslang

Handbrandmelder

Telefoon voor brandbestrijding, redding, eerste hulp

Nooddouche

Oogdouche

Vlucht ladder

Verzamelplaats

Brancard

Eerste hulp

Uitgang die tevens dienst doet als nooduitgang

Vluchtweg / nooduitgang

AED

Verbodsborden

Roken verboden

Vuur, open vlam
en roken
verboden

Verboden voor
transportvoertuigen

GEEN drinkwater

Toegang
verboden voor
onbevoegden

Verboden met
water te blussen

Verboden voor
voetgangers

Verboden aan te
raken door
onbevoegden

Fotograferen
verboden

Eten en drinken
verboden

Gebodsborden

Oogbescherming
verplicht

Veiligheidshelm
verplicht

Individueel
veiligheidsharnas
verplicht

Gehoor-
bescherming
verplicht

Adembeschermin-
g
verplicht

Veiligheids-
schoenen
verplicht

Gelaats-
bescherming
verplicht

Veiligheidshand-
schoenen
verplicht

Roken
toegestaan

Werkkleding
verplicht

Waarschuwborden

Gevaar

Hangende lasten

Gevaarlijke
elektrische
spanning

Draaiende delen

Vallen door
hoogteverschil

Explosieve
atmosfeer

Ontvlambare
stoffen

Giftige stoffen

Bijtende stoffen

Laserstralen

Schadelijke of
irriterende stoffen

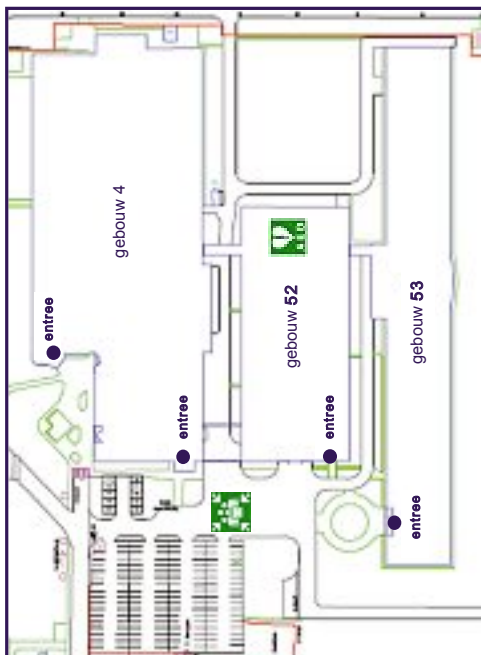

Hete delen

Transport
voertuigen

Bijlage 2 Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide - alle gebouwen

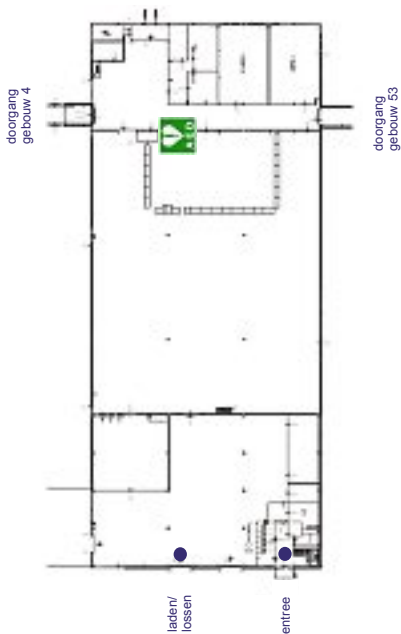
Check alsjeblieft de plattegrond bij binnenkomst van het gebouw voor de specifieke nooduitgangen.

Bijlage 3 Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – gebouw 4

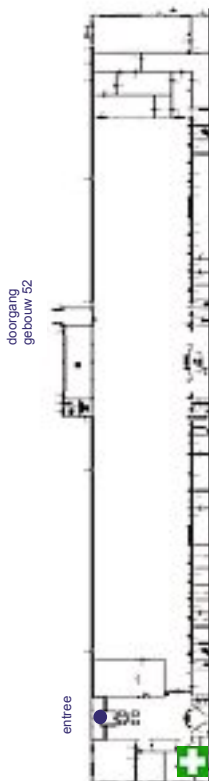
Check alsjeblift de plattegrond bij binnenkomst van het gebouw voor de specifieke nooduitgangen.

Bijlage 4 Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – gebouw 52

Check alsjeblieft de plattegrond bij binnenkomst van het gebouw voor de specifieke nooduitgangen.

Bijlage 5 Plattegrond Fokker Elmo Hoogerheide – gebouw 53

Check alsjeblift de plattegrond bij binnenkomst van het gebouw voor de specifieke nooduitgangen.

Bijlage 6 Belangrijke telefoonnummers

Alarmnummers

Alarmnummer Fokker Elmo - Hoogerheide
--

777

Bedrijfsbeveiliging Fokker Elmo - Hoogerheide
--

0164 - 618 512

Alarmnummer Fokker Elmo - Turkije
--

110

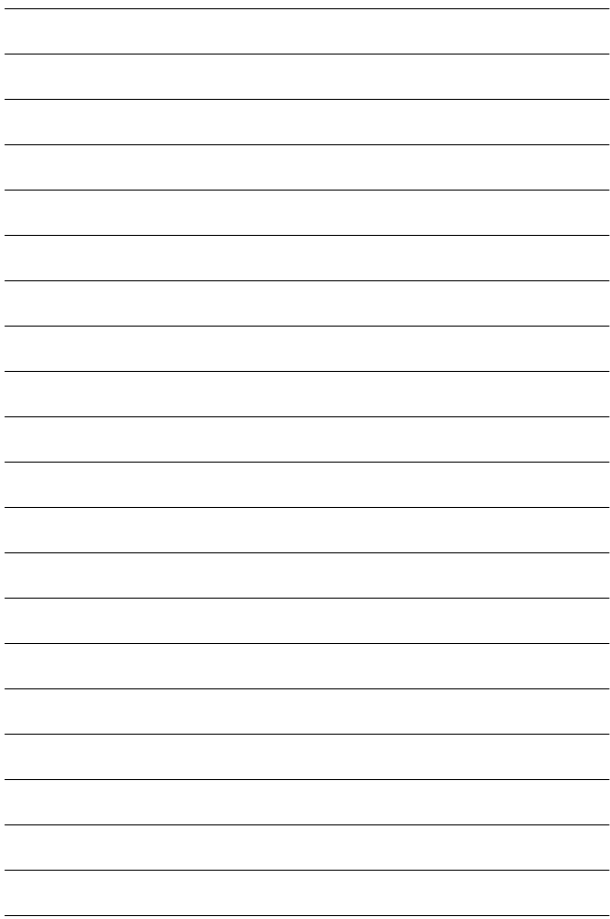
Alarmnummer Fokker Elmo - China
--

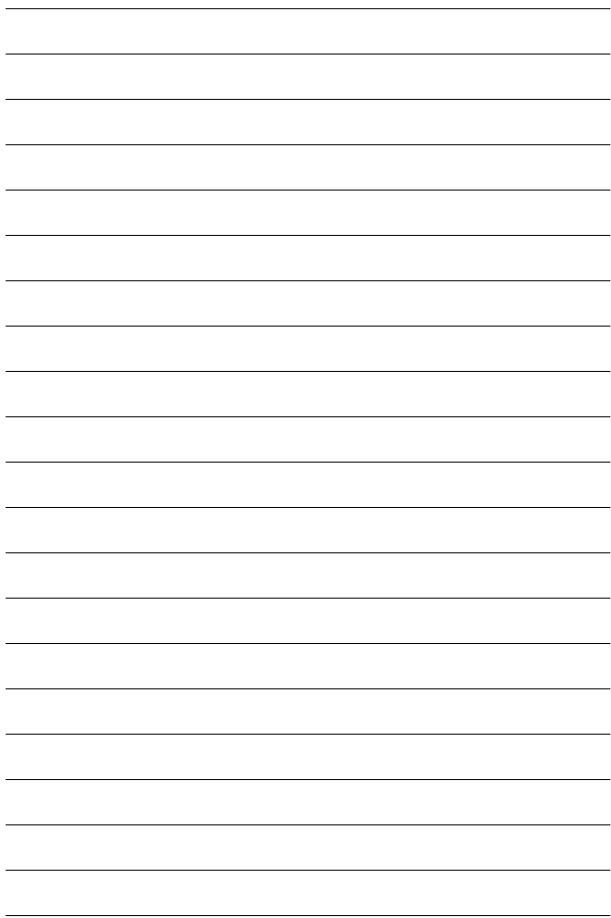
Ehbo 120

Brand 119

Andere calamiteiten 110

Andere nummers of notities

Golden Idea

Wanneer je een verbeteridee wilt indienen om de werkomstandigheden te verbeteren of een idee voor efficiencyverbetering rondom een bepaald werkproces, dan kun je jouw idee indienen via het Golden Idea proces. Vraag hierover meer bij je direct leidinggevende of raadpleeg het HR intranet van jouw Fokker Elmo locatie.